

TEDNIK

YU ISSN 0040-1978

LETO XLIII, ŠT. 5

Ptuj, 8. februarja 1990

CENA 4 DINARJE

GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE
DELOVNEGA
LJUDSTVA

IZ VSEBINE:

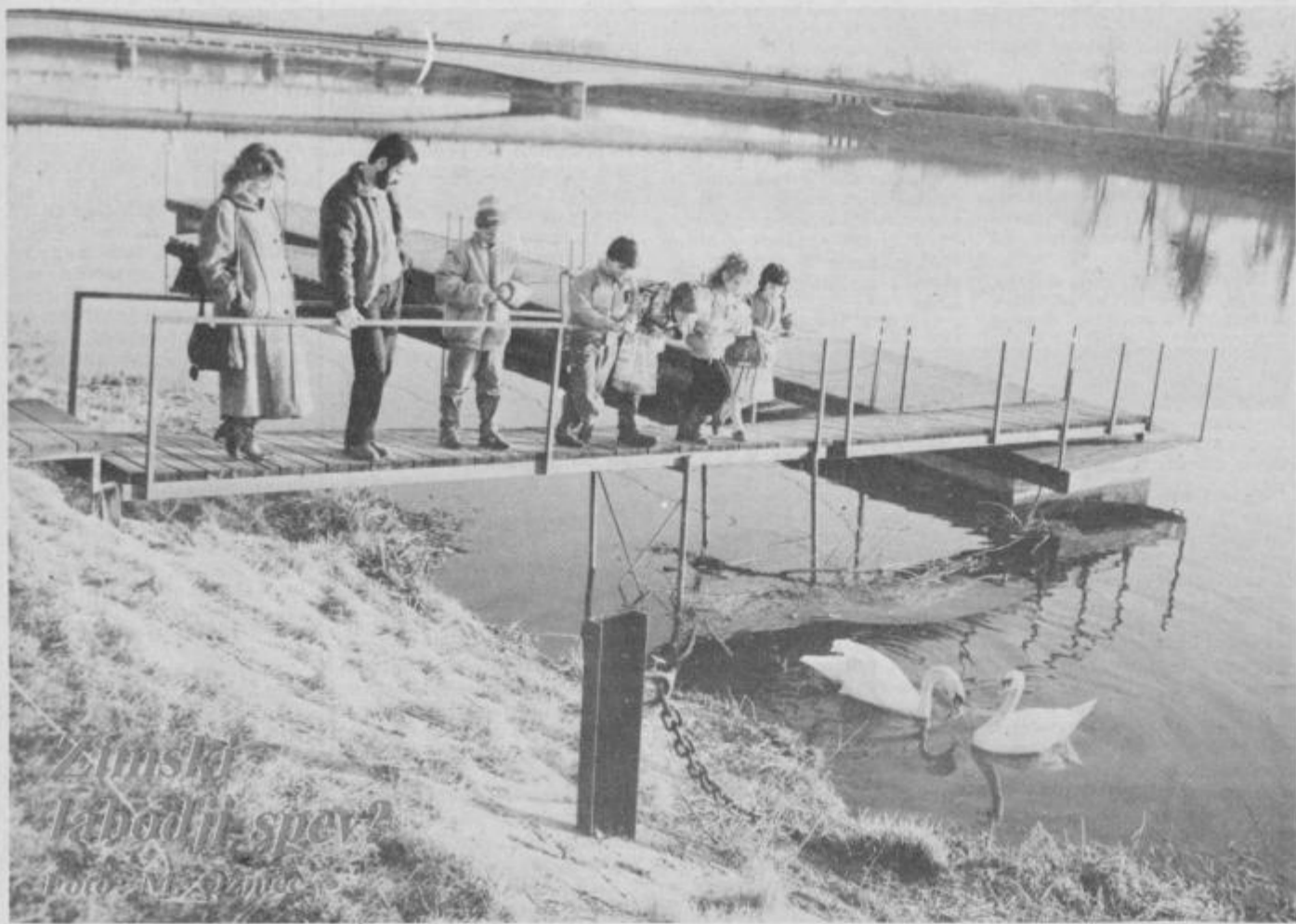
Svet v stolpcu (stran 2)

Nove stranke (stran 3)

Odkupne cene živine (stran 4)

Prodajna razstava v Smeltovi galeriji (stran 7)

Ohranimo zdravje in nehajmo kaditi... (stran 8)

Zimski
kabadilji sprev?
Foto: NEZORNIK

UVODNIK

Priti do človeka

Pogovor s človekom, naj prihaja od koderkoli, naj je kdorkoli o čemerkoli je mogoče le, če se pogovarja s kulturnim človekom. Opredelitev, da je kultura neproizvodna dejavnost, ki visi že več kot štiri desetletja kot Damaklov meč nad vsem, kar je ali spominja na kulturo, civilizacijo, umetnost, je poguba, usodno vprašanje za generacije, ki prihajajo.

Gospodarska kriza, krize sistema, in če hočete in sploh ne nazadnje, nacionalne krize nas lahko rešijo, pa četudi s skromnimi dinarji (pa vseeno manj kot doslej) za kulturo, izobraževanje, znanost. Z nekom, ki ni ne pravi kmet in ne pravi delavec, se ni mogoče pogovarjati o večji proizvodnji, o potrebnosti znanosti, o razvoju, o suverenosti posameznika in naroda. Postali smo družba povsem neustvarjalnih ljudi, saj je birokracija sistema v imenu samoupravljanja in neke ideologije vsako iniciativo skrčila na dvigovanje rok univerzalnih delegatov, ki o vsem odločajo in za nič ne odgovarjajo. Nemogoče je naprej vrednotiti neko sliko, koncert, izobraževalni proces, raziskavo na osnovi »dovoljenega globala« in dlakocepiti na elemente cene. Pa se dogaja prav to. Ta področja preprosto nimajo sogovornikov. Če pa so že, roko na srce, treba jih je razumeti, z našimi plačami se ne da živeti.

Še vedno pa so v naši zavesti Cankarjeve besede o narodu, čeprav je Prešernova Zdravica vedno večkrat glasnejša. Pa se je bati, časi so nam vsilili nezaupanje, da bodo kultura, izobraževanje, znanost, civilizacija le toliko prisotne v strankarskih programih, kolikor lahko podprejo njihov vzpon na oblast. Potem pa... Kako si želim, da bi me kdo potegnil za jezik.

Nataša Vodušek

Govorice o plačah burijo duhove in po nepotrebnem razburjajo

Ne mine teden, da se ne bi pojavile takšne in drugačne govornice. Ljudje ne bi bili zdravi, če ne bi govorili. Tokrat obdelujejo občinske plače, in kot bodo pokazali podatki, žal neutemeljeno. Občinarji se namreč svojih plač ne morejo pretirano veseliti.

V prejšnjem mesecu je bil najvišji izplačani funkcionarski osebni dohodek 7460 dinarjev (brez minulega dela). Prejel ga je predsednik izvršnega sveta. Člani izvršnega sveta, ki so obenem predsedniki komitejev, so v januarju zaslužili 6796 dinarjev. Tudi ta znesek ne vsebuje minulega dela. Najnižja plača funkcionarja pa je bila v tem mesecu 5740 dinarjev. Ta znesek je prejel namestnik načelnika, ki je še funkcionar.

Vodilni delavci z visoko strokovno izobrazbo so v prvem letošnjem mesecu dobili 5270 dinarjev, strokovni delavci z visoko izobrazbo 4728, strokovni delavci z višjo od 3700 do 3900, tajnice upravnega organa pa od 3113 do 3260. Najnižji osebni dohodek je znašal 1600 dinarjev.

Nekoliko pa odstopajo osebni dohodki bivših delavcev samoupravnih interesnih skupnosti, in kot pravijo v izvršnem svetu, jih bo v najkrajšem možnem času potrebno uskladiti s prejemki delavcev upravnih organov. Svoje osebne dohodke naj bi »razgalili« tudi v drugih družbenih dejavnostih. V izvršnem svetu pravijo, da bodo proti vsem, ki so v družbenih dejavnostih nenormalno povečali osebne dohodke, ustrezno ukrepali. Zanje gre že 49 odstotkov bruto osebnih dohodkov in temu primerno se morajo obnašati. Glede izplačila visokih osebnih dohodkov v zdravstvu, prejeti naj bi jih v prejšnjem mesecu, je izvršni svet že dal nalogo službi družbenega knjigovodstva, da ugotovi realnost izračuna, hkrati pa tudi dovoljeno višino izplačila osebnih dohodkov.

Funkcionarske plače ureja republika s posebnim samoupravnim sporazumom, kjer so natančno zapisane točke za posameznega funkcionarja v občinah, vrednost točke pa odobrava in uravnava posebna komisija in ta ne »izpusti« ničesar. Funkcionarji so brez vseh dodatkov in tudi nimajo plačanih nadur.

Takšne in drugačne razprave o plačah po nepotrebnem burijo duhove, zlasti še tam, kjer za to ni nobene osnove. Tisti pa, ki imajo nadpovprečno visoke osebne dohodke, so ponavadi tiho in molčijo. Večina si zato želi tajnost osebnih dohodkov, kolektivne pogodbe naj bi to omogočile. Gotovo pa je, da se o plačah ne bomo pogovarjali takrat, ko bomo za svoje delo dobili toliko, kot bomo naredili. Sedaj pa je ponavadi tako, da je pomembnejše, kje delaš in ne kako. Kljub zagotovljeni tajnosti plač v tržnem gospodarstvu pa naj bi bile nekatere še vedno na »vpogled«, na primer tiste v družbeni nadstavi.

Na koncu lahko zapišemo in ugotovimo, kot že tolikokrat doslej: tresla se je gora, rodila se je miš, vsaj za funkcionarske plače to velja. Drugo pa je vprašanje, kako dolgo lahko občina, ki sprejema vitalne dokumente nekega okolja, uspešno ob takšnih nagradah svojim delavcem še funkcionira.

MG

Predstavitev minoritske knjižnice

V počastitev slovenskega kulturnega praznika bo noč ob 18. uri v refektoriju samostana sv. Petra in Pavla koncert ansambla za staro glasbo in predstavitev prenovljene samostanske knjižnice.

N. V.

Delo je, pa ga kljub temu ni

Delavci mariborskega TAM-a so od ponedeljka ponovno na delovnih mestih. Imeli so teden in pol dolgo prekinitev dela zaradi težav z likvidnostjo tovarne. Počitnic pa niso imeli delavci, ki delajo proizvode za izvoz.

Diter Hvalec, direktor ptujkega obrata, ki posluje v okviru mariborskega TAM-a, nam je že pred začetkom prisilnih počitnic povedal, da delo imajo, delovna mesta pa bodo prazna zaradi likvidnostnih težav. Delavci bodo lahko za dneve, ko so bili doma, izrabili lanski ali seveda letošnji dopust, proste ure ali pa bodo delali nadure, ko bo konec težav z likvidnostjo. Naročnike za svoje proizvode tovarna ima, primanjkuje pa material, saj trgovske organizacije blaga ne morejo dati »na lepe oči«, tovarna pa ima zaradi neplačanih računov za svoje proizvode prazno blagajno.

V ponedeljek so delavci ponovno bili na delovnih mestih, vendar nihče ne ve, za kako dolgo. Tovarna ima še vedno velike težave z likvidnostjo, saj so prišli časi, ko dobavitelji zahtevajo denar za material vnaprej, delavci hočejo svoje plače, država pa obremenjuje z davki vse po vrsti ne glede na trenutna dogajanja na trgu ali v državi. Nekateri, ki Tovarni avtomobilov Maribor dolgujejo masne denarce in živijo na račun delavcev TAM-a in drugih, ki so kljub dobremu delu v likvidnostnih težavah, se še spominjajo ne na probleme, ki jih s svojim neodgovornim ravnanjem povzročajo svetlim točkam našega gospodarstva. Država, ki živi od dobrih proizvajalcev, pa vztrajno ščiti slabe.

MS

Pustni karneval v Ormožu

V ponedeljek so se sestali člani izvršnega odbora Turističnega društva Ormož. Analizirali so delo v minulem letu, osrednja tema pogovora pa je bil letošnji pustni karneval v Ormožu, ki se že bliža številki 30.

Ugotovili so, da je največja težava s prireditvenim prostorom, ker morajo ob tem zapreti glavno magistralno cesto in promet speljati po ozki Skolibrovi ulici.

Tudi letos vabijo izvirne skupine iz krajev ormoške občine, vse tiste, ki bodo z maskami pokazali aktualne probleme sedanjega časa, in vse tiste, ki še vedno na pustni povorki radi na šaljiv način prikažejo številne, že skoraj pozabljene domače običaje. Še posebej bodo veseli skupin iz delovnih organizacij. Za vse

sodelujoče pripravljajo primerne nagrade. Denar zanje pa morajo žal kot vsa leta zbirati naokoli s klobukom, ker ormoški pužni karneval še vedno nima pokrovitelja (pa ga najbrž ne bo imel nikoli). V prireditve bodo vključili tudi gostince, ki bodo prodajali krofe, najboljše prav na ta dan, in kuhano vino.

Na seji izvršnega odbora so govorili tudi o bližnjem občnem zboru, ki bo predvidoma v marcu, ko bodo izvolili novo vodstvo Turističnega društva.

Vida Topolovec

radio TEDNIK ptuj

zavod za časopisje in radijsko dejavnost
inštitucija (SRT) uprava 771-026, uradno 771-261
Vojkova 5
82226 PTUJ

Bi radi svoje izdelke, storitve ali drugo ponudbo predstavili potrošnikom?

Ponujamo vam:

- KAJ?**
- KJE?** V posebni prilogi Tednika
- ZAKAJ?** Konkretna obveščenost kupca
Vabljava oblika
Poceni
- KDAJ?** 22. februarja
5. aprila
21. junija
23. avgusta
18. oktobra
13. decembra
- KAKO?** Reklamna sporočila v besedi in sliki — s cenami.

Ugodna kreditna prodaja na tri in šest mesecev za opečne izdelke in stropove MAP.

Informacije po telefonu: 775-111

Zabjek 1

Zabjek 1

v z n a m e n j u

od 21. 3. do 20. 4.

Privoščili ste si izlet v neznano in doživeli toliko nenavadnih dogodivščin, da boste imeli kaj razmišljati v naslednjih dnevih in tednih. Opazili bode, da je z vami nekaj narobe, vendar vas ne bo želel nihče zbuditi iz zasanjanosti. Pomladna utrujenost vas bo letos zgrabila zelo zgodaj. Uprite se ji, dokler se morete. Stavka se ne bo dobro končala, le v slabo voljo vas bo spravila.

od 23. 7. do 23. 8.

Potrudite se, da ne boste vsega videli še bolj črno, kot je v resnici. Vnesite v svoje življenje nekoliko več optimizma. Ne tarnajte zaradi pomanjkanja denarja, kajti nekateri bi zaradi njega morali prepevati žalostinke, pa raje potrpijo, saj tarnanje ne odebli denarnice. Zimskim športom se boste kmalu morali dokončno odpovedati za to sezono, kajti nič ne kaže, da bi se vas zima usmili-la.

od 23. 11. do 21. 12.

Jutro je pametnejše od večera. Če vam torej ne gre od rok danes, zadevo lepo prespite in drugi dan boste zagotovo uspešno rešili vse probleme. Težava je le v tem, da obstajajo stvari, ki jih ni moč prelagati na ustrežnejši termin. Za vas v naslednjih dneh ne kaže najuspešnejše, pa kljub vsemu bodite pozorni na osebo, ki vam jo bodo predstavili v petek, kajti imela bo usoden vpliv.

od 29. 4. do 20. 5.

Dogovarjali ste se in dogovarjali, ko pa bi sedaj moralo iz tega nekaj nastati, boste ugotovili, da je bilo zaman. Skoda časa in energije. Ponovno vas bodo izrabili, ko boste brez razmišljanja nasledili provokacijo. Bodite z ljudmi potrpežljivi, sicer vas ne bo prav nihče maral. Obiskovalcem ponudite vse, kar premorete pri hiši, saj se vam bo obrestovalo. Nikar ne sanjajte o novem avtomobilu.

od 24. 8. do 23. 9.

Zakaj si ne priznate, da ne zmorete vsega, kar ste si zadali za svoje vsakdanje naloge? Preložite kakšno manj pomembno in manj zahtevno delo na rama drugih. V družini zelo pogrešajo vašo prisotnost, zato si le vzemite kakšno popoldne za svoje domače. Z nakupom zaenkrat ne bo nič, pa še v naslednjih nekaj mesecih ne kaže kaj boljše. Kdaj pa kdaj lahko spijete kozareček, samo potem ne za volan.

od 22. 12. do 20. 1.

Pre naglili ste se v svoji sodbi in nekega človeka obsodili, ne da bi prav poznali vse njegove argumente. Čimpraj popravite krivico. Sprehajanje vam je prešlo v meso in kri, odslej pa bo vse skrupaj še bolj zanimivo, saj v dvoje čas hitreje mine. Poslušajte navete izkušenejših ljudi, potem se vam ne bo treba učiti na svojih napakah. Ne dajte se pregovoriti, da bi šli v volilno bitko.

od 21. 5. do 21. 6.

Komaj ste se rešili enega prehlada, že vam na duri trka drugi, še hujši. Preveč ste zaupali vremenslovcem in se oblačili tako, kot so oni napovedovali, ne pa tako, kot je narekovalo vreme. Ležanje v postelji vas bo zelo utrudilo, tako da boste po boleznih vstali še slabši, kot ste legli. Ne verjemite šefu, kar vam obljublja med štirimi očmi, pač pa zahtevajte črno na belem.

od 24. 9. do 23. 10.

Na žalost je zima že tako pri koncu, da boste morali resno razmišljati o spomladanskem delu. Le še malo časa imate, da si nabereite energijo za kopanje, sajenje, grabljanje in vso množico opravil v svojem okolju. Čimprej pripravite načrte, kaj vse boste letos postorili, da ne boste takrat, ko bi že morali delati, pričeli ugotavljati, da ne veste, kaj naj delate.

od 21. 1. do 19. 2.

To, kar ste dolga leta gradili v svojem delovnem okolju, ste z eno samo nepremišljeno izjavo porušili. Precej časa boste potrebovali, da boste popravili svojo napako. Ne zanemarjajte starejših, saj so vam bili še pred nekaj časa v veliko pomoč in oporo v kritičnih časih. Novega delovnega časa se nikar ne otepajte z vsemi štirimi, kajti kmalu boste ugotovili, koliko lažje delate.

od 22. 8. do 22. 7.

Že od nekdaj ste si želeli živeti v mestu, sedaj pa se vam bodo, kot kaže, sanje uresničile. Nikar svojega veselja ne kažite preveč javno, saj bo to vzpodbudilo nevoščljivce k še večjemu rovarjenju proti vam. Odkrito se pogovorite z osebo, s katero ste se pred kakim mesecem sprli. Zgladili boste nesporazum, ki so ga zakrivilili drugi. Nikar ne nasediti politični propagandi.

od 24. 10. do 22. 11.

Samo delo še poznate, garanje za ljubi kruhek, ki pa ga je vsak dan manj. Spraviti se boste morali počivati, če želite preživeti še nekaj ustvarjalnih let in nato še nekaj časa v zaslužnem pokoju. Nihče vas ne bo pretirano hvalil, če boste izgoreli na svojem delovnem mestu. Konec tedna vas bodo razveselili z darilom. Čeprav ste nekaj slutili, pa tega vendarle niste pričakovali.

od 20. 2. do 20. 3.

Ne pustite se pretentati lepim besedam, ki so pravzaprav le fasada nekaterih ljudi in sredstvo, da pridejo do cilja. Če bi vsaka beseda, ki ste jo slišali od vsiljivega sodelavca, postala resnjica, bi bilo vaše življenje idealno vsaj naslednjih deset let. Tako pa od njegovih besedičenj ne boaska niti naslednje pol ure. Pojdite v trgovino preverjat, za koliko so se znižale cene.

SEŠTANIL EDI KLASIN	DEL TENISKE IGRE	KOCKA (LAT.)	ITALIJ. SKLAD. (SAVERIO)	ORGAN VIDA	STRUPENI ŽUB PRI KABI	ŠKOLJKA VELIKANNA TROPSKIJI MORTI	MUSLIM. MOŠKO IME	JUGOSL. KIPAR IN SLIKAR (IVAN)	GL. MESTO GR. POKRAJINE FTOTIDE
PAST ZA POLHE									
VRSTA ENERGIJE									
NASILJE									
TEDNIK	ALBERT CAMUS			NENADNI SUHNI	SEVANJE				
POLJSKI KNJIŽEVNIK (SLAVOMIR)	POLJSKI KNJIŽEVNIK (JAN)	IT-OPER. SKLAD. TIP JAR. VIDEOREK.					TANTAL		
								DOPISJI IN OGLASJI	V "TEDNIK"
636	POKOPALSKI DELAVEC	MORSKA RIBA PRILEP	JEZERO V SZ	RAKAVO TKIVO ORG. KEM. SPOTINE				DOLGA MEGLIČ	VELIKO KNAPIC SEKAC
PRETIRAN OMBITEJ GRŠKECA					AUTOMOB. OHIŠJE DRŽAVA V AFRICI				ETERNIT
SIROMAK						VRHNE OBLACILO STARIH EMLJAN.	OMEMBA OKAC		
MANJSI OLOT								MORSKI SESALEC JADRAN. OTOK	LOUIS ADAMIC REKA V AFRIKI
LUKA NA OTOKU CELEBESU									
ITALIJ. GLASB. TEORETIK (PIETRO)									IVAN HRST
ŽENA RADJE									MUSLI-MANSKI BOG

UGANKARSKI SLOVARČEK

ARON = italijanski glasbeni teoretik (Pietro, 1480—1545)

ASPA = italijanski operni skladatelj (Mario, 1799—1869)

BOROKO = luka na severnem delu otoka Celebesa

EVORON = jezero v jugovzhodnem delu Sovjetske zveze

LAM = poljski književnik, ki v svojih delih prikazuje satirno-realistično sliko poljskega društva v Galiciji (Jan, 1838—1880)

LAMIA = glavno mesto grške pokrajine Ftotide; tudi grška mitološka lepota iz Libije, Zevsova ljubimka

MERCADANTE = italijanski operni skladatelj (Saverio, 1795—1870)

RANI(JA) = kraljica ali princesa, žena radže

TRIDAKNA = školjka velikanka iz severnih morij, ki doseže dolžino tudi do 1,5 m in teži 200 kg

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE

Vodoravno: ikozaeder, Zelengora, Aristotel, kratitev, SE, Ikar, Lou, Azana, rast, omen, dr. Ba, Hole, trik, MJ, Pialat, Amiet, GD, efendija, rondo, opis, Osojnik, ete, naslednica, akna, metresa, Kie-pura, kankan, alt, sol.

